

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1994

ΚΕΝΤΡΟΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων του έτους 1994

Κύριε Γενικέ Γραμματέα,

Έχομε τήν τιμή νά σᾶς ὑποβάλουμε τὰ πεπραγμένα τοῦ Κέντρου τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ:

Α΄. Κατά τὸ ἔτος 1994 ἔγιναν σέ συνεργασία μὲ τὸ Ἰνστιτοῦτο Ἐπεξεργασίας Λόγου, τὸ Ἐθνικὸ Μετσόβιο Πολυτεχνεῖο καὶ ἄλλους φορεῖς ἐνέργειες, ὥστε νὰ χρηματοδοτηθεῖ κατὰ ἓνα μέρος ἡ μηχανοργάνωση τοῦ Κέντρου τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ ἀπὸ τὸ ἀναπτυξιακὸ πρόγραμμα ΕΠΕΤ II (γνωστὸ ὡς πακέτο Ντελόρ).

Τὸ ὑποβληθὲν πρόγραμμα «Διάλογος» ἔλαβε τελικὴ ἔγκριση τὴν 6ην Ὀκτωβρίου 1994. Τὸ πρόγραμμα θὰ ἐξελιχθεῖ ἐντὸς τοῦ 1995, μὲ πρῶτο ἐπίπεδο ἐργασίας τὴν διάσωση τοῦ Ἀρχείου, τὸ ὁποῖο ἔχει ὑποστεῖ καὶ ὑφίσταται φθορὰς μεγάλης ἐκτάσεως.

Β΄. Κατόπιν τῶν ἐνεργειῶν αὐτῶν γιὰ ὀργάνωση τῶν λεξικογραφικῶν ἐργασιῶν τοῦ Κέντρου στὸ ἐξῆς μὲ Η/Υ, οἱ ἐρευνητὲς τοῦ Κέντρου ἀσχολήθηκαν μὲ τὴν ἀποκατάσταση τοῦ παλαιοῦ καὶ συχνὰ παρατοποθετημένου ἀρχεῖακοῦ ὕλικου. Ἰδιαίτερα ὅμως οἱ ἐρευνητὲς ἀσχολήθηκαν μὲ τὴν εἰσαγωγὴ νέου ὕλικου.

Συγκεκριμένα ἔγιναν λημματογραφήσεις, κατατάξεις καὶ ἀρχεῖακὲς ἐντάξεις χιλιάδων δελτίων, μὲ τὴν οὐσιαστικὴ βοήθεια τῶν ἀποσπασμένων στὸ Κέντρο φιλόλογων.

Γ'. Ἐπίσης ἔγιναν δέκα (10) ἐρευνητικές ἀποστολές γιὰ συλλογὴ γλωσσικοῦ ὕλικου σὲ διαμερίσματα τῆς χώρας.

Συγκεκριμένα, ὁ προγραμματισμὸς τῶν ἐρευνῶν εἶχε ὡς ἀκολούθως:

- 1) Γιακουμάκη Ἐλευθερία, στὸ νομὸ Ἑβρου.
- 2) Κατσουλέας Σταῦρος, στὸ νομὸ Καβάλας (Θάσος).
- 3) Μπασέα-Μπεζαντάκου Χριστίνα, στὸ νομὸ Ἰωαννίνων.
- 4) Νάκας Ἀθανάσιος, στὰ ὄρια τῶν νομῶν Λαρίσης-Μαγνησίας.
- 5) Ἀφρουδάκης Ἀγγελος, στὸ νομὸ Φωκίδος (γιὰ συλλογὴ ὀνοματολογικοῦ ὕλικου).
- 6) Τσουκνίδας Γεώργιος, στὸ νομὸ Ἡλείας.
- 7) Μουτζούρης Νικόλαος, στὸ νομὸ Βοιωτίας.
- 8) Σέργης Ἐμμανουήλ, στὸ νομὸ Λέσβου (Ἅγιος Εὐστράτιος).
- 9) Βαδιάκα Εὐδοκία, στὸ νομὸ Κυκλάδων (Σίκινος καὶ Φολέγανδρος).
- 10) Παπαδοπούλου Ἰωάννα, στὸ νομὸ Κυκλάδων (Σύρος).

Τὸ συλλεγὲν διαλεκτικὸ ὕλικὸ καταγράφεται ὑπὸ μορφὴ χειρογράφων ἀπὸ τοὺς ἐρευνητές.

Σύμφωνα μὲ τὸν ἀπολογισμὸ μας εἰσῆχθη πλούσιο καὶ ἐνδιαφέρον ἀπὸ γλωσσικὴ ἄποψη νέο ὕλικὸ περίπου 3.000 σελίδων.

Δ'. Ὁ ἐρευνητὴς τοῦ Κέντρου καὶ ὑπεύθυνος τοῦ προσαρτημένου Ἀρχείου Τοπωνυμιῶν Ἀγγελος Ἀφρουδάκης, παράλληλα μὲ τὶς λοιπὲς ἐργασίες τοῦ Κέντρου, συνέχισε τὴν ὀργάνωση τοῦ Ἀρχείου Τοπωνυμιῶν. Εἰδικώτερα ἀσχολήθηκε: α) μὲ τὴν τροφοδότηση 7.000 περίπου τοπωνυμιῶν τοῦ νομοῦ Ρεθύμνης στὴ δημιουργούμενὴ μὲ Η.Υ. τοπωνυμικὴ Βάση Δεδομένων· β) καὶ μὲ τὴ γενικὴ ἀναμόρφωση τοῦ Ὀνοματολογικοῦ Ἀρχείου τοῦ Κέντρου.

Ε'. Ἐκδοτικὸ ἔργο τοῦ Κέντρου.

α) Τὸ Κέντρο ἐπανεξέδωσε τὸν πρῶτο τόμο τοῦ Λεξικοῦ τοῦ Γεωργίου Παγκάλου «Περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ἰδιώματος τῆς Κρήτης». Τὴν εὐθύνη τῆς ἐπανεκδόσης, ἀναδιοργάνωσης, ἐπιμελείας καὶ διόρθωσης ἀνέλαβε καὶ περάτωσε ἡ Διευθύνουσα τὸ Κέντρο Γιακουμάκη Ἐλευθερία, τὶς δὲ δαπάνες κατέβαλε τὸ κληροδότημα «Γεωργίου Παγκάλου».

β) Ἐπίσης ὁλοκληρώθηκαν οἱ προεργασίες τῆς ἔκδοσης τοῦ 19ου τόμου τοῦ Λεξικογραφικοῦ Δελτίου, Ἐπετηρίδας τοῦ Κέντρου, ποὺ φιλοξενεῖ μελέτες τῶν ἐρευνητῶν τοῦ Κέντρου ἀλλὰ καὶ ξένων ἐπιστημόνων. Ἡ Ἐπετηρίδα θὰ κυκλοφορήσει τὸ πρῶτο δῖμηνο τοῦ 1995.

ΣΤ'. Βιβλιοθήκη

Στὴ βιβλιοθήκη τοῦ Κέντρου εἰσῆλθαν 108 νέοι τόμοι. Ἀπὸ αὐτοὺς οἱ 61 εἶναι

ἐκδόσεις τῆς Ἀκαδημίας, οἱ ὑπόλοιποι 47 εἶναι: δέκα τόμοι ἐξ ἀγορᾶς, τριάντα πέντε ἐκ δωρεῶν καὶ δύο ἐξ ἀνταλλαγῆς.

Ζ'. Συνέδρια

Ἡ Διευθύνουσα τὸ Κέντρο Γιακουμάκη Ἐλευθερία παρέστη κατόπιν προσωπικῆς προσκλήσεως, χωρὶς ἀνακοίνωση, στὸ Συνέδριο γιὰ τὴν Ποντιακὴ γλῶσσα ποὺ ἔγινε τὸν μῆνα Ὀκτώβριο στὴν Ἀθήνα.

Ὁ ἐρευνητὴς Νάκας Ἀθανάσιος παρέστη κατόπιν προσωπικῶν προσκλήσεων σὲ πέντε (5) συνέδρια, μὲ ἀνακοινώσεις γλωσσικοῦ περιεχομένου.

Ὁ ἐρευνητὴς Τσουκνίδας Γεώργιος παρακολούθησε τὶς ἐργασίες τοῦ Διεθνοῦς Ἐπιστημονικοῦ Συμποσίου «Οἱ Βλάχοι στὴν ἱστορία τοῦ Ἑλληνισμοῦ: παρελθόν-προοπτικὲς» (Βέροια, 25-26/6/1994), χωρὶς ἀνακοίνωση.

Ὁ ἀποσπασμένος στὸ Κέντρο φιλόλογος Σέργης Ἐμμανουὴλ πῆρε μέρος μὲ ἀνακοίνωση στὸ Συνέδριο ποὺ ἔγινε στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ Δήμου Νάξου.

Θ'. Λοιπὲς δραστηριότητες.

1) Τὸ Κέντρο φιλοξένησε ξένους καὶ Ἑλληνες μελετητές, ποὺ ἀσχολήθηκαν μὲ τὴν ἐλληνικὴ γλῶσσα σὲ θέματα λεξικογραφίας.

2) Γιὰ τὴν βελτίωση τῶν συνθηκῶν ἐργασίας καὶ τὸν εὐπρεπισμὸν τοῦ χώρου ποὺ στεγάζει τὸ Κέντρο τοῦ Λεξικοῦ, διευθετήθηκε ὁ περιβάλλων τὸ κτήριο χώρος καὶ ἀναρτήθηκε ἡ ἐθνικὴ σημαία.

Τὸ Κέντρο πρὸς συμπλήρωση τῶν ἀναγκῶν ἐξοπλισμοῦ ἀπέκτησε (6) γραφεῖα καὶ (7) καθίσματα.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ

Συνοπτικὴ εἰκόνα.

1. Ὑπεβλήθη πρόγραμμα χρηματοδότησης τοῦ Κέντρου ἀπὸ τὸ ΕΠΕΤ II καὶ ἐνεκρίθη.

2. Ἐγιναν (10) ἐρευνητικὲς ἀποστολὲς σὲ διάφορα σημεῖα τῆς Ἑλληνικῆς ὑπαίθρου.

3. Ἐκδίδεται ὁ 19ος τόμος τοῦ Λεξικογραφικοῦ Δελτίου.

4. Ἐνετάγη μεγάλης ἐκτάσεως νέο ὑλικὸ στὸ Ἀρχεῖο.

5. Τὸ Κέντρο προσέφερε πλῆθος πληροφοριῶν καὶ συνεργάστηκε μὲ πολλοὺς ἐπιστήμονες τῆς ἡμεδαπῆς καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

6. Βελτιώθηκε ἡ ὀργάνωση τοῦ Ἀρχείου τοπωνυμίων καὶ ἐνετάγη σ' αὐτὸ νέο ὑλικό.

7. Τὸ προσωπικὸ τοῦ Κέντρου παρέστη σὲ ἀρκετὰ Συνέδρια.

Ἡ Διευθύνουσα
Ἐλευθερία Γιακουμάκη